

***BUDŽET ZA
GRAĐANE***

**BUDŽET OPĆINE DOBOJ ISTOK
ZA 2024 GODINU**

**OPĆINSKA SLUŽBA ZA
PODUZETNIŠTVO I FINACIJE**

Januar, 2024 godine

Poštovane sugrađanke i poštovani sugrađani,

Pred Vama je Budžet za građane Općine Doboj Istok, brošura koja predstavlja pojednostavljenju verziju Budžeta Općine Doboj Istok za 2024. Godinu. Brošuru smo pripremili kako bismo omogućili jednostavan uvid u plan budžetskih sredstava i na slikovit način prezentovali neke od najznačajnijih aktivnosti i projekata planiranih u 2024. godini, u skladu sa utvrđenom dugoročnom strategijom razvoja naše Općine. Želja nam je da kroz ovau brošuru, osim informisanja o načinu raspolaganja javnim sredstvima, objasnimo ključna pitanja te na taj način budžet učinimo pristupačnijim i razumljivijim. Želja nam je da povećamo vaš interes za općinske aktivnosti i projekte, te u konačnici doprinesemo većoj uključenosti javnosti u pripremu budžeta kroz proces javne rasprave koji se provodi tokom izrade godišnjeg plana budžeta. Cilj nam je uključenje što većeg broja građana u planiranju i utrošku javnih sredstava, analizi politika i odgovornosti vlasti, jer dobar i transparentan postupak je situacija u kojoj svi dobijaju. Kreiranjem budžeta na ovakav način pomoći ćete i nama da utvrdimo prioritete i ono što je građanima uistinu najpotrebnije, a u konačnici, vaše aktivnije uključivanje u budžetski proces rezultirat će kvalitetnijim upravljanjem lokalnom zajednicom i predstavlja samo još jedan korak u nastojanju da budemo transparentniji i otvoreniji u procesima donošenja važnih odluka, te da građanima što više približimo najvažniji dokument koji se donosi za svaku fiskalnu godinu.

Općinski načelnik, Kemal Bratić.

BUDŽET ZA GRAĐANE

BUDŽET ZA GRAĐANE Novac kojim raspolažu institucije vlasti na svim nivoima u svojim budžetima je novac građana. Prihodi dolaze od građana kroz poreze (na prodaju roba i usluga, dohodak, plaće, imovinu, ...) i plaćanje raznih такси i naknada. Čak i kada prihodi dolaze od kredita, građani su ti koji će ih morati otplatiti na kraju. Institucije vlasti su odgovorne za sredstva u okviru budžeta, te odlučuju u ime građana o raspodjeli prikupljenih sredstava za različite namjene. Budžet za građane je dokument koji sažima i pojašnjava osnovne informacije iz budžeta. To je izvještaj za građane, predstavljen u pristupačnom formatu, pisan jednostavnim jezikom koji Vi možete razumjeti. Kada razumijete budžet, možete postavljati pitanja o tome šta radi vlast u Vaše ime.

Šta je budžet ?

Budžet Općine je jednogodišnji dokument, kojeg priprema načelnik u saradnji sa općinskim službama/sektorima, a usvaja ga Općinsko vijeće.

Budžet predstavlja temeljni finansijski dokument u kojem se utvrđuju programi, aktivnosti i projekti za budžetsku odnosno kalendarsku godinu.

Budžet je akt kojim se predviđaju prihodi i primici, te rashodi i izdaci za jednu godinu.

Novac koji stiže u budžet općine je novac poreskih obveznika, a naša je obaveza da njime raspolažemo u najboljem interesu lokalne zajednice.

Budžetski proces se zasniva na analizi ostvarenja prihoda u proteklom periodu, procjenama ekonomske osnove, prioritetnim ciljevima i poslovima iz nadležnosti općine, planiranim projektima i programima.

Donošenje budžeta, koraci i krajnji rokovi u pripremanju, izradi i usvajanju budžeta propisano je Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH i Zakonom o budžetima u Federaciji BiH.

Od čega se budžet sastoji ?

Općeg dijela budžeta – Računa prihoda i rashoda te Računa financiranja ;

Posebnog dijela budžeta – plana rashoda i izdataka iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata ;

Plan kapitalnih razvojnih programa – koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja Općine.

BUDŽET ZA GRAĐANE

Ko finansira pojedine nadležnosti ?

Općina Doboj Istok, kao jedinica lokalne samouprave u Federaciji BiH, obavlja poslove iz samostalne nadležnosti i poslove koji su joj preneseni posebnim zakonima.

Nadležnosti Općine ?

	PROVOĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA I ZAŠTITE OKOLIŠA
	KORIŠTENJE I UPRAVLJANJE GRAĐEVINSKIM ZEMLJIŠTEM
	PROVOĐENJE STAMBENE POLITIKE I STAMBENE IZGRADNJE
	UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE IMOVINOM OPĆINE
	DONOŠENJE REGULACIONIH I PROVEDBENIH PLANOVA
	VRŠI POSLOVE PREMJERA I KATASTRA ZEMLJIŠTA
	ORGANIZIRA EFIKASNU OPĆINSKU UPRAVU
	VOĐENJE MATIČNIH KNJIGA, EVIDENCIJA O LIČNIM STANJIMA GRAĐANA I BIRAČKIM SPISKOVIMA
	OSNIVA MJESNE ZAJEDNICE
	ZAŠTITA I SPAŠAVANJE LJUDI I IMOVINE OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
	UPRAVLJANJE I FINANSIRANJE JAVNIH USTANOVA IZ OBLASTI KULTURE I SPORTA
	OSIGURANJE USLOVA ZA RAD LOKALNIH RADIO I TV STANICA
	POTICANJE EKONOMSKOG RAZVOJA (POLJOPRIVREDE, PODUZETNIŠTVA I DR.)

BUDŽET ZA GRAĐANE

Općina obezbeđuje komunalne djelatnosti i upravljanje objektima lokalne infrastrukture.

	VODOSNADBJEVANJE I OTPADNE VODE
	PRIKUPLJANJE I ODVOZ ČVRSTOG OTPADA
	ODRŽAVANJE JAVNE ČISTOĆE
	LOKALNI PUTEVI I MOSTOVI
	ULIČNA RASVJETA
	JAVNA PARKIRALIŠTA
	PARKOVI I ZELEN POVRŠINE

Finansiranje nadležnosti (zakonska obaveza i dobrovoljno finansiranje, skladu sa opredjeljenjem lokalne politike) prikazano je u sljedećoj tabeli :

UČEŠĆE OPĆINE U FINANSIRANJU	POTPUNO FINANSIRA OPĆINA	UGLAVNOM FINANSIRA OPĆINA	U ODREĐENOJ MJERI FINANSIRA OPĆINA (nadležnost drugih nivoa vlasti)	NE FINANSIRA OPĆINA
OBRAZOVANJE			●	
OPĆA UPRAVA (matični ured, javna uprava)	●			
ZDRAVSTVENA ZAŠTITA			●	
SOCIJALNA ZAŠTITA			●	
KULTURA			●	
PROSTORNO UREĐENJE	●			
KOMUNALNE I DRUGE USLUŽNE DJELATNOSTI	●			
ZAŠTITA OKOLINE			●	
SAOBRAĆAJ			●	
CIVILNA ZAŠTITA	●			

Budžetski proces i budžetski kalendar ?

Budžetski proces se zasniva na analizi ostvarenja prihoda u proteklom periodu, procjenama ekonomske osnove, prioritarnim ciljevima i poslovima iz nadležnosti Općine Ilijaš, planiranim projektima i programima.

Budžetski kalendar zasniva se na odredbama Zakona o budžetima FBiH, a u skladu je sa Operativnim budžetskim kalendarom za izradu i donošenje Dokumenta okvirnog budžeta općine Doboj Istok za period 2024-2026. godine i Budžeta općine Doboj Istok za 2024. godinu te planom rada Općinskog načelnika i Općinskog vijeća Doboj Istok. Aktivnosti, prema budžetskom kalendaru počinju već u februaru tekuće godine, kada se izrađuje informacija o ekonomskoj fiskalnoj politici za tekućugodinu i procjena kretanja za naredne tri godine.

Već u martu svi budžetski korisnici dostavljaju prijedloge prioriteta za izradu Dokumenta okvirnog budžeta (DOB) koji se usvaja najkasnije u šestom mjesecu. Služba za privredu i finansije budžetskim korisnicima dostavlja Instrukciju br. 2. sa uputstvom za pripremu zahtjeva za dodjelu sredstava iz budžeta, rokove i ograničenja u pogledu potrošnje.

Potom, budžetski korisnici dostavljaju zahtjeve za odobravanje rashoda sa planiranim iznosima, a na osnovu toga pristupa se izradi Nacrta budžeta.

Nacrt budžeta obavezno sadrži:

detaljan prikaz javnih prihoda i rashoda budžeta, prijedlog upotrebe budžetskog suficita, odnosno izvora za finansiranje budžetskog deficita, funkcionalnu klasifikaciju izdataka budžetskih korisnika, prihode i izdatke svakog budžetskog korisnika u skladu sa prihodima i izdacima, klasifikacije računskog plana, visinu budžetske rezerve koja ne može biti veća od 3% budžetskih prihoda bez primitka. Nacrt budžeta se upućuje na usvajanje Općinskom vijeću Doboj Istok. U ovoj fazi moguće je učešće građana putem NVO-a i grupa građana, kroz dostavljanje zahtjeva vijećnicima ili radnim tijelima Vijeća. Općinsko vijeće utvrđuje Nacrt budžeta i upućuje ga u javnu raspravu u kojoj učestvuju: Općinsko vijeće i njegova radna tijela, političke stranke, odnosno Klubovi vijećnika, nadležna radna tijela Općinskog vijeća, savjeti MZ-a, građani i udruženja građana sa područja općine Doboj Istok. Nacrt budžeta objavljuje se na oglasnoj ploči općine i na općinskoj web stranici www.opcinadobojistok.ba Primjedbe i sugestije date tokom javne rasprave moraju se dostaviti u pisanoj formi. Nakon završene javne rasprave, primjedbe i sugestije se sumiraju i u vidu izvještaja o provedenoj javnoj raspravi uz tekst Prijedloga budžeta se dostavljaju Općinskom vijeću na usvajanje. U ovoj fazi izrade budžeta postoji indirektna mogućnost učešća građana putem amandmanskog djelovanja vijećnika. Općinsko vijeće usvaja Budžet koji se potom objavljuje u Službenim novinama, a budžetski korisnici se obavještavaju o iznosima odobrenih sredstava.

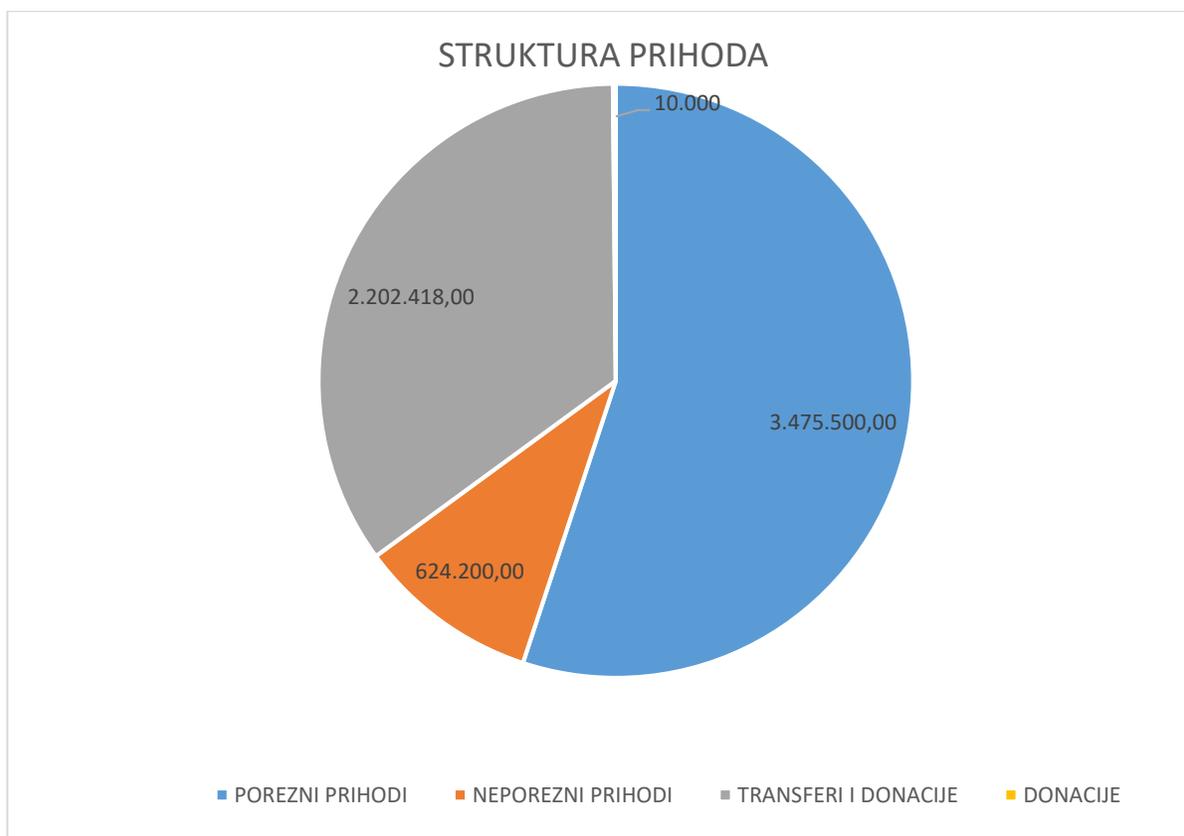

Kako se puni Budžet općine Doboj Istok ?

Općinsko vijeće Doboj Istok utvrdilo je Nacrt budžeta Općine Doboj Istok za 2024. godinu na svojoj 31. sjednici održanoj 30.11.2023. godine i uputilo ga u javnu raspravu od 30.11.2023.godine do 22.12.2023. godine. Prijedlog Budžeta općine Doboj Istok u iznosu od 6.312.118,00 KM usvojen je na 32. redovnoj sjednici općinskog Vijeća održanoj 28.12.2023. godine.

Budžetom Općine Doboj Istok za 2024. godinu planirani su prihodi i primitci u iznosu od 6.312.118,00 KM.

Budžet Općine Doboj Istok ostvaruje javne prihode po osnovu poreza, taksi, naknada, doprinosa idrugih prihoda koji se prikupljaju i raspoređuju u skladu sa odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH.

1	POREZNI PRIHODI	3.745.500,00 KM
2	NEPOREZNI PRIHODI	624.200,00 KM
3	PRIHODI OD TEKUĆIH TRANSFERA	2.202.418,00 KM
4	DONACIJE	10.000,00 KM
	UKUPNO :	6.312.118,00 KM

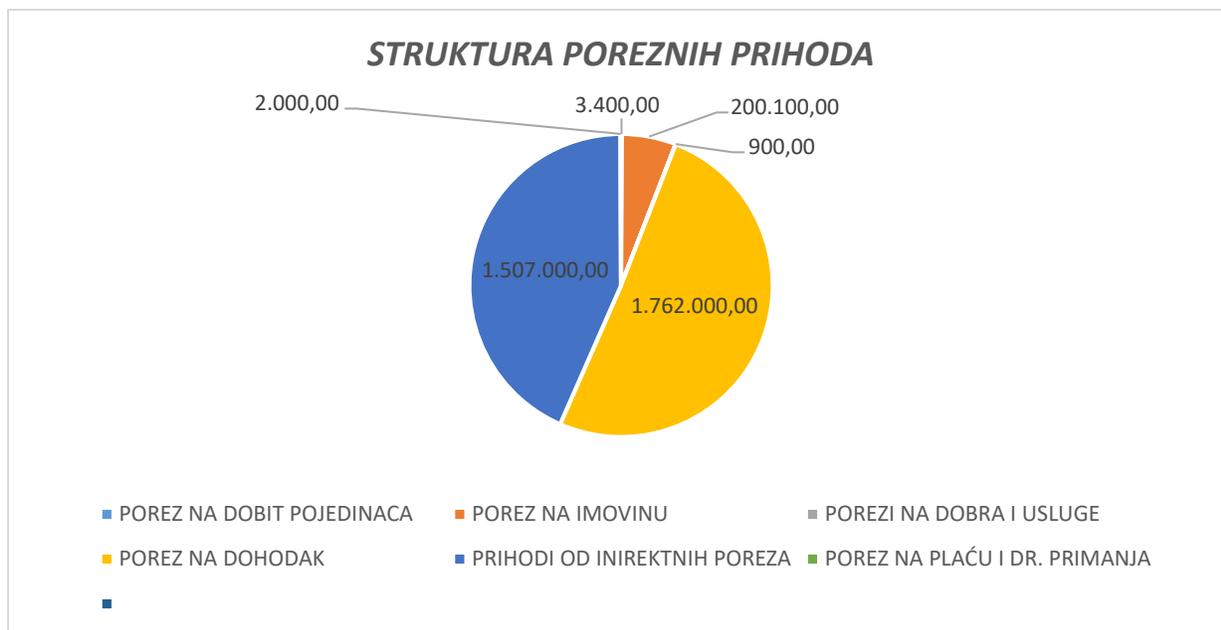
BUDŽET ZA GRAĐANE

Porezni prihodi sastoje se najvećim dijelom od indirektnih poreza, poreza na imovinu i poreza na dohodak.

Općina nema direktan uticaj na ostvarenje poreznih prihoda s obzirom da se oni prate i raspoređuju na višim nivoima vlasti.

Neporezni prihodi su drugi najveći izvor finansiranja Općine i njih čine prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine, a odnose se na prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora, stanova, prodaje imovine, kamatu, naknada, taksi, i prihoda od pružanja javnih usluga, a odnose se na zauzimanja javnih površina, rente, komunalnih taksi, reklame i drugi itd).

Tekući i kapitalni grantovi se uglavnom odnose na grantove drugih nivoa vlasti i namijenjeni su za finansiranje i sufinansiranje projekata od zajedničkog interesa.

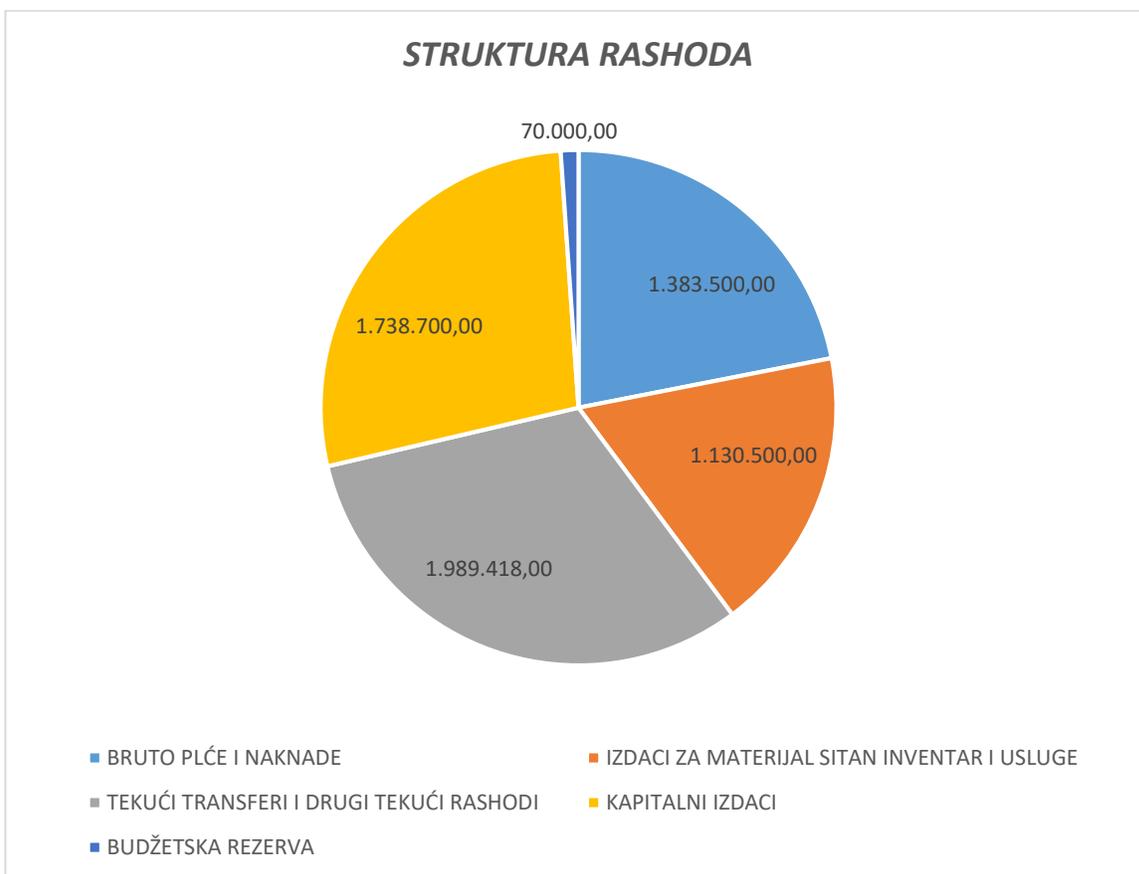

1	Porez na dobit pojedinaca	3.400,00 KM
2	Porez na imovinu	200.100,00 KM
3	Porez na dobra i usluge	900,00 KM
4	Porez na dohodak	1.762.000,00 KM
5	Porez od indirektnih poreza	1.507.000,00 KM
6	Porez na plaću i druga primanja	2.000,00 KM
	UKUPNO :	3.475.400,00 KM

BUDŽET ZA GRAĐANE

Rashodi i izdaci

Pored rashoda i izdataka koji su planirani za obavljanje osnovne djelatnosti Jedinственог općinskog organa uprave, Općinskog vijeća i Mjesnih zajednica u skladu sa zakonskim nadležnostima, planirani sui rashodi izdaci u skladu sa ciljevima i projektima utvrđenim u Strategiji razvoja Općine Doboj Istok , Operativnim planom Općinskog načelnika i potrebama budžetskih korisnika.

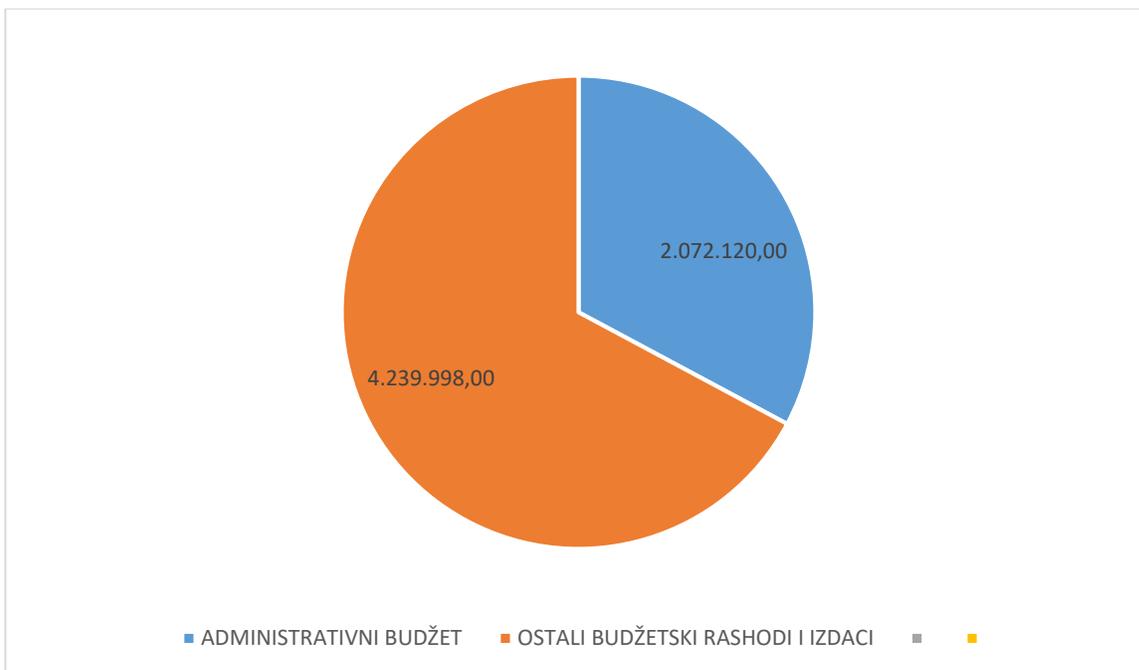

1	Bruto plaće i naknade	1.383.500,00 KM
2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.130.500,00 KM
3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.989.418,00 KM
4	Kapitalni izdaci	1.738.700,00 KM
5	Budžetska rezerva	70.000,00 KM
	UKUPNO :	6.312.230,00 KM

BUDŽET ZA GRAĐANE

Rashodi za plaće i troškovi administracije (administrativni budžet)

U okviru budžetske potrošnje za administrativni dio budžeta (troškovi organa uprave, općinskog vijeća) izdvaja se iznos od 2.072.120,00 KM, što predstavlja 32,82 % od ukupnog budžeta tj. ukupnih prihoda i primitaka.

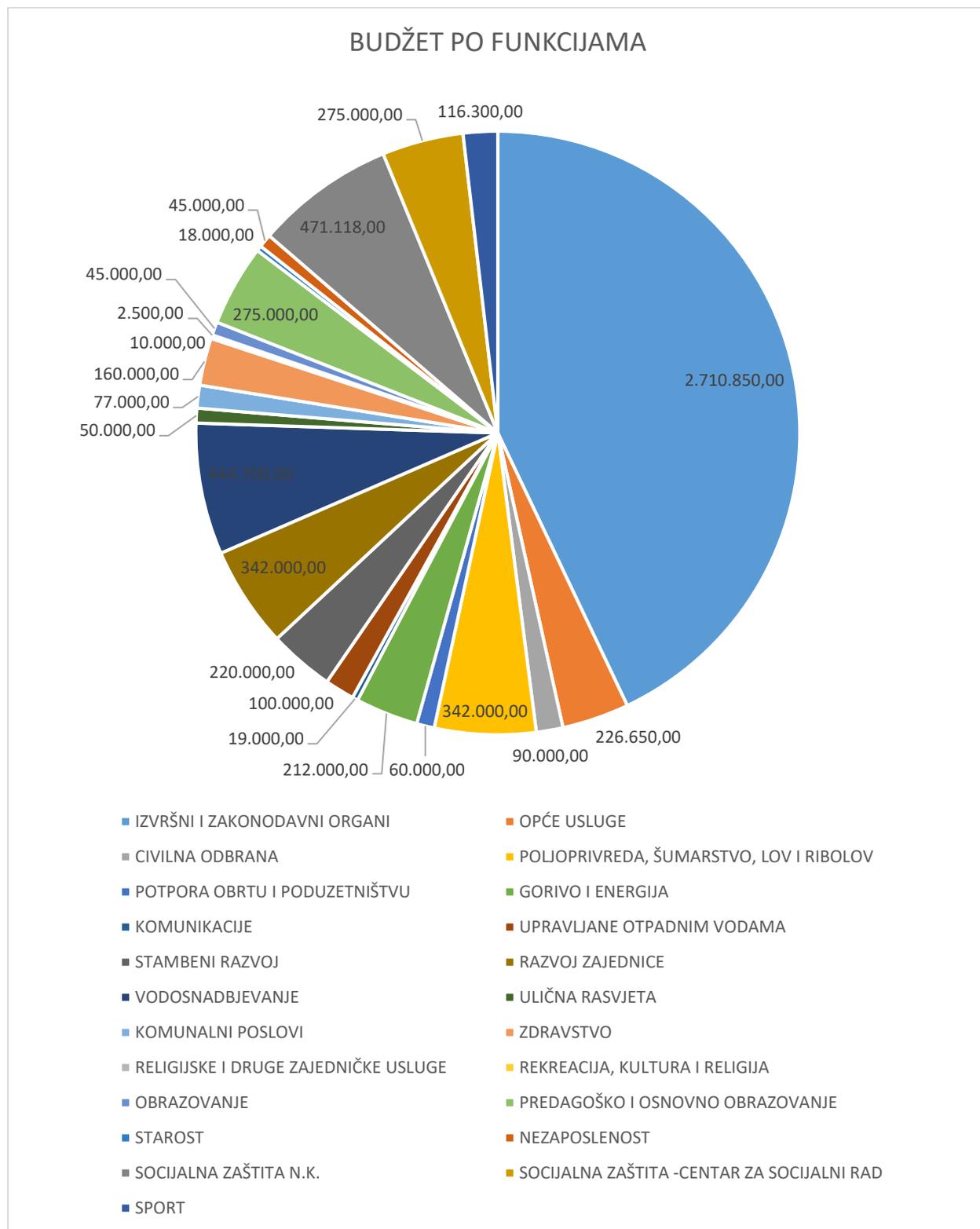

U okviru budžetske potrošnje za plaće (bruto plaće i doprinosi i naknade troškova) zaposlenih u organu uprave izdvaja se iznos od 1.383.500,00 KM, što predstavlja 21,91 % od ukupnog budžeta tj. ukupnih prihoda i primitaka. Ovaj podatak govori o nastavku racionalizaciji i uštedi u okviru troškova plaća.

BUDŽET ZA GRAĐANE

Funkcionalna klasifikacija Budžeta

U nastavku ćemo prikazati funkcionalnu strukturu Budžeta općine Doboj Istok za 2024. godinu :

BUDŽET ZA GRAĐANE

1	Izvršni i zakonodavni organi	2.710.850,00 KM
2	Ostale opće usluge	226.650,00 KM
3	Civilna odbrana	90.000,00 KM
4	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	342.000,00 KM
5	Potpora obrtu i poduzetništvu	60.000,00 KM
6	Gorivo i energija	212.000,00 KM
7	Komunikacije	19.000,00 KM
8	Upravljanje otpadnim vodama	100.000,00 KM
9	Stambeni razvoj	220.000,00 KM
10	Razvoj zajednice	342.000,00 KM
11	Ulična rasvjeta	50.000,00 KM
12	Vodosnabdjevanje	444.700,00 KM
13	Komunalni poslovi	77.000,00 KM
14	Zdravstvo n.k	160.000,00 KM
15	Religijske i druge zajedničke usluge	10.000,00 KM
16	Rekreacija, kultura , religija	2.500,00 KM
17	Obrazovanje	45.000,00 KM
18	Pedagoško i osnovno obrazovanje	275.000,00 KM
19	Starost	18.000,00 KM
20	Nezaposlenost	45.000,00 KM
21	Socijalna zaštita n.k	471.118,00 KM
22	Socijalna zaštita – Centar za socijalni rad	275.000,00 KM
	Sport	116.300,00 KM
	UKUPNO :	6.312.118,00 KM

BUDŽET ZA GRAĐANE

Budžet za građane Općine Doboj Istok predstavlja jednu vrstu pojednostavljenog budžetskog dokumenta čija je osnovna karakteristika da je kreiran tako da bude dostupan i razumljiv većem dijelu građana.

Budžet za građane je dokument pisan jednostavnim i jasnim jezikom koji građani mogu razumjeti. To Vas dovodi u poziciju da možete i postavljati pitanja koja osiguravaju da vlast objašnjava ono šta radi u njihovo ime.

Pogledajte Budžet za građane, i aktivno se uključite u javnu raspravu, a u slučaju da je ostalonošto nejasno i nedorečeno, kontaktirajte nas na dole navedene adrese.

OPĆINA DOBOJ ISTOK

Služba za poduzetništvo i finansije

Trg Alije Izetbegovića br. 1, 74207 Klokočnica

Doboj Istok

email: izvodi.nlb@pcinadoboiistok.ba

Kontakt osoba: Osmić Anel

Referent za planiranje

Telefon: 035 720 421